

LIBERETÀ

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

Dodatek k časopisu Sindikata Italijanskih Upokojencev Spi-Cgil Fjk v slovenščini

spi.cgilfvg.it

Edizione in sloveno di Liberetà Fvg Anno 24 - Numero 2 - Dicembre 2019 - Reg. Tribunale di Trieste N. 934 del 21/5/96 - Direttore responsabile Antonello Rodio - Stampa: Cronaca Fvg

ČE SE VAM TO ZDI MALO...

116 milijonov upokojencev pričakuje odgovore in konkretne znake z vladne strani. Po protestih glede finančnega manevra za leto 2020 se znova lotevamo z zahtevami po soočanju s sindikati že od začetka novega leta

Na 2. strani

SPREMEMBA ZA UPOKOJENCE IN ZA DRŽAVO

piše Roberto Treu
(generalni tajnik Spi Cgil FJK)

Za enkrat se moramo zadovoljiti s temi medlimi ukrepi. Ukrepi, ki žal ne polnijo žepov upokojencev, ki jih redno praznijo davčni pritisk – med najvišjimi v Evropi, večletna prekinitev oz. krčenje revalorizacije pokojnin, ali preprosta potreba po podpori brezposelnim in slabo plačanim otrokom in vnukom. A vendar le kažejo na neke prihajajoče spremembe v prihodnosti te države. Nova vlada, ki se je rodila po ločitvi med Ligo in Gibanjem petih zvezd, ohranja sicer istega predsednika vlade Giuseppeja Conteja, v klopi večine pa sedi znova leva sredina. Povratek stranke torej, ki

mora zaznamovati spremembo na področju vprašanj trga dela in upokojencev, zaposlovanja, davkov, pokojnin in welfare – glede katerih naj bi se zasnovalo omizje s sindikati. Pa tudi spremembo same ideje o politiki in družbi, ki je po petnajstih mesecih prve Contejeve vlade temeljila v glavnem na temi migrantov in varnosti, ki sta dejansko prevladovali nad vsem ostalim in tudi v medijih ni bilo slišati drugega. Kljub temu, da sta gospodarstvo in zaposlovanje kazala zaskrbljujoče znake novega zastajanja, smo živeli v nerealnem primenu nenehne volilne kampanje, neverjetnega tekmovanja znotraj

večine, ki se je stopnjevalo ob bližajočih se volilnih preizkušnjah – evropskih, deželnih in upravnih volitvah. Od tod torej potreba po ubiranju nove poti, ki prav gotovo ni enostavna, tako kot zdaleč ni enostavna situacija, v kateri se je znašla nova vlada – zaznamujejo jo namreč večletne težave, prva med vsemi je nedvomno ogromen italijanski javni dolg, zgrešeni, pravzaprav delni oz. neučinkoviti ukrepi, kot sta bila državljanski dohodek in kvota 100, pa tudi novi znaki recesije, ki vejejo nad mednarodnimi trgi, negibnost na področju javnih del in pa kopica nerešenih problemov kot je na

primer usoda tovarne Ilva ter nelahko sožitje med industrijo in ozemljem nasploh, ki odmeva tudi v Trstu. Nič kaj spodbuden začetek, ki pa nikakor ne sme dovoliti še poviška davka Iva, ki kot Damoklejev meč visi nad glavami Italijanov.

Vlada je za enkrat nekaj postorila in prizadeva si, da bi kljub težavam omilila spore znotraj večine in znotraj strank, ki jo sestavljajo – da bi se lahko posvetila težavam države brez izgovorov in brez iskanja grešnih kozlov v migrantih in v sporih z Evropo. Prav gotovo pozitivno doživljamo zmanjševanje davka na dohodek, ki kaže na pravo

smer. No, zdaj so na vrsti še upokojenci: tudi oni zahtevajo znižanje davkov, ustrezno revalorizacijo pokojnin v skladu z inflacijo ter seveda zakon, ki bi postregel s primernimi odgovori za tri milijone ne samostojnih oseb in njihovih družin. To smo zahtevali 16. novembra na shodu v rimskem Circo Massimo in to še danes zahtevamo. Za to si prizadeva novo tajništvo Spi, ki se zahvaljuje dosedanemu tajniku Ezio Medeotu tako kot seveda strokovnosti, človečnosti in vnemi aktivistov ter članov, ki dan za dnem delajo na sedežih in so opora za upokojence in občane.

Vesele praznike vam želi Spi Cgil FJK

Upokojenci-vlada, zasuk naj se začne pri davkih

Dobrodošel dialog, z vztrajanjem pri vladi pa nikakor ne bomo popustili. Naj se ob davkih na dohodek znižajo tudi davki na pokojnine, ki veljajo za najbolj obdavčene celo na evropski ravni

Nekaj se je spremenilo, je bil naslov filma, v katerem nastopata Jack Nicholson in Diane Keaton. Življenje upokojencev pa žal sploh ni podobno filmu. Pa tudi z novo državno vlado ne gre nič boljše: če je prejšnja Contejeva vlada upokojence prezirala, je v novi preobleki opravila le nekaj medlih korakov naprej. Sindikati Spi-Cgil, Fnp-Cisl in Uilp-Uil so že trikrat stopili na ulice in si s tem zagotovili obljubo za soočanje.

O slednjem pa žal v finančnem zakonu za leto 2020, ki ga tačas obravnava parlament, ni ne duha ne sluha. Niti besedice ni o štirinajsti plači, nekaj pa kaže, da se le premika na področju revalorizacije pokojnin. Ob predvidenem zvišanju praga na 2000 evrov za polno revalorizacijo, ki pa bo imela - naj bo jasno - le minimalne učinke na pokojnine med 1500 in 2000 evri (povprečno 50 centov bruto mesečno več), se zdaj preučuje tudi možnost, da bi se anticipiralo na leto 2020 povišanje od sedanjih 77 odstotkov na odstotkov izravnano pokojnin med 2000 in 2500 evri. Sicer pa še vedno ni potrebne strukturalne reforme za letno revalorizacijo, ki jo zahtevajo upokojenci. Tako kot ni novosti na področju davkov. Kljub pozitivnim vladnim napovedim o sklicanju omizja s sindikati že na začetku novega leta 2020, sindikati ne popuščajo in nadaljujejo s shodi pred senatom in decembra še pred prefekturami in poslansko zbornico.

ZLORABLJENI. Glavna tema omizja bodo nedvomno davki. Sindikati so seveda pozitivno ocenili nakazano željo po namenitvi treh milijard evrov (treba

■ Na fotografiji – na demonstraciji upokojencev 16. novembra v Rimu

bo sicer videti, koliko jih bo na koncu ostalo) za zmanjšanje davčne obremenitve za zaposlene delavce, medtem ko ostajajo za upokojence davki odprta rana; davki na pokojninah ostajajo nespremenjeni, kar italijanske upokojence ne umika z lestvice, na kateri izstopa, da so med najbolj obdavčenimi v Evropi. Podatek še kako drži, če Italijo primerjamo z ostalimi osrednjimi evropskimi državami, zgodovinskimi članicami EU, saj je obdavčitev tudi srednje-nizkih pokojnin celo 20-odstotna.

ITALIJA-EVROPA. Oceniti točen znesek davkov na bruto pokojnino ni ravno enostavno. Ob sami mesečni pokojnini, so

obračunavanje davkov in odbitki vezani na morebitne druge dohodke, ki jih upokojenec prejema, pa tudi na sestav in gospodarsko stanje družinske enote ali na kraj bivanja, saj slednji vplivajo na deželni in občinski dodatek. Nemogoče pa vseeno ni, če vzamemo na primer nek vzorec. To je naredil sindikat Spi Cgil iz Lombardije, ki je stanje povprečnega italijanskega upokojenca primerjal s tem, kar se dogaja njegovim nemškemu, francoskemu, angleškemu, španskemu in belgijskemu »bratu«. Edino belgijski upokojenec, ki živi sam, se pravi brez družinskih članov na ramenih, in prejema isti dohodek, plačuje nekoliko

več davkov od italijanskega upokojenca, vendar gre za malenkosti. Primerjava s Francijo, Nemčijo in Anglijo pa je kratko malo neusmiljena, kot kažejo podatki na spodnji razpredelnici. **UPOKOJENCI IN DRUŽINE.** Kljub številnim težavam, pa ne le ekonomskim, šest milijonov upokojencev, se pravi vsak tretji, denarno pomaga svoji družini za kakih 10 milijard evrov letno. Veliko manj pa je takih, ki sprejemajo pomoč – 14 milijonov od skupnih 16 ne prejema nobene ekonomske podpore s strani sorodnikov in samo 300 tisoč na dva milijona, kar jih prejema podporo, slednjo prejema redno. To izhaja iz raziskave Sogni e

bisogni dei pensionati (Sanje in potrebe upokojencev), ki jo je izvedel Sklad Di Vittorio in Tecne za Spi-Cgil pred državno demonstracijo 16. novembra letos: številke dokazujejo, da precejšnje davčno breme in zmanjšanje kupne moči italijanskih upokojencev ne preprečuje, da vseeno delujejo kot socialni blažilci. Pa ne le iz ekonomskega vidika, pač pa tudi kar zadeva oskrbo, ki jo starejši nudijo soprogom oz. družinskim članom, ki niso samostojni – teh je 3 milijone; pa tudi na podporo pri vzgoji otrok in mladih ne gre prezreti. Zgovoren odgovor vsem, ki si usta polnijo z generacijskimi konflikti, ki jih ni.

Dohodek: dve tretjini pokojnin ne dosega 1500 evrov bruto

Več kot 6,5 milijona upokojencev ne prejema niti 1000 evrov bruto mesečno, 64 odstotkov ne doseže letno 20 tisoč evrov bruto. Taka je dohodninska slika italijanskih upokojencev za leto 2018 na podlagi opazovalnice zavoda Inps. Nekoliko višje so resnici na ljubo vrednosti dohodnin za FJK, tudi pri nas pa so nekoliko premožnejši upokojenci v manjšini. 117 tisoč upokojencev v tej deželi - točno tretjina vseh 354 tisoč upokojencev – prejema mesečno manj kot

1000 evrov bruto, 59 odstotkov pa tudi manj kot 2000 evrov mesečno. Podatke je parlamentarcem Furlanije – Julijske krajine ob novembrskem srečanju pred državno demonstracijo ponudil generalni tajnik Spi Roberto Treu, ki jih je hkrati opozoril na potrebo po znižanju davkov na pokojninah, po ukrepanju za ureditev pravičnega mehanizma za revalorizacijo in po okrepitvi storitev v podporo srednje-nizkih pokojnin, kot je štirinajsta plača.

Državlanski dohodek zaostaja, zlasti za starejše od 64. leta

Prošenj za državljanski dohodek je prispelo skoraj milijon. Prag milijona pa vsaj do začetka novembra ni bil prekoračen: glede na prejete prošnje bi storitev lahko koristilo 980 tisoč, od katerih jih samo 120 tisoč prejema državljansko pokojnino, tisto, ki je namenjena družinam, ki jih sestavljajo samo osebe starejše od 67. leta. To dokazuje, glede na skromno število koristnikov, da je ukrep, ki naj bi okrepil skromne pokojnine oz. tiste nižje

od minimalne, neučinkovit. Rezultat je seveda odvisen od pogojev, ki jih je postavila vlada. V Furlaniji – Julijski krajini je na začetku novembra zavod Inps ocenil, da naj bi dohodnino koristilo 11 tisoč družin, od katerih 1950 naj bi jih prejemale državljanske pokojnine. Povprečni znesek, ki ga prejema v deželi je 406 evrov za državljanske dohodnine in 184 za državljanske pokojnine.

INTERVJU

VEIT HEINICHEN

»Virus antisemitizma? Italija naj bo na preži«

Nemški pisatelj, ki živi v Trstu: »Sramotne so delitve glede primera Segre. Zgrešeno je minimizirati: desnice in populizmi so nevarni za demokracijo«.

piše Riccardo De Toma

»Antisemitizem prav gotovo ni za Italijo obroben problem. Je virusno obolenje, od katerega država ni ozdravela: ko je 18. septembra 1938 Mussolini razglasil rasne zakone v Trstu, je bil Veliki trg nabito poln navdušencev. Povojne mirovniške pogodbe, med katerimi tudi Togliattijeva, so pripomogle k zakrivanju spomina in brisanju odgovornosti - odgovornosti, ki jih je Italija skrivala za alibijem nacistične okupacije.« To so besede nemškega pisatelja Veita Heinichen, Nemca, ki živi v Trstu, ki ljubi Italijo in Trst, kjer živi že več kot dvajset let in kjer se dogajajo njegovi romani, po katerih je tudi zaslovel – serija kriminalk, v katerih nastopa komisar Proteo Laurenti. Heinichen, ki je vedno pripravljen nastopati glede aktualnih tem in italijanske oz. krajevne politike, smo prosili za oceno o dogodku, ki se je pripetil senatorki Liliani Segre, ki je bila tarča psov in groženj, potem ko je podprla Contejevo vlado. Segrejeva je priča grozot, ki so se dogajale v koncentracijskih taboriščih, in je med redkimi Judi, ki so se domov vrnili živi: danes je primorana živeti z varnostnim spremstvom. Nedvomno bo dogodek ostal trajno zapisan v italijanski politiki in v državi.

Začnimo takoj direktno – ali mislite, da bise v Nemčiji lahko kaj podobnega pripetilo?

»Priznati moram, da ne. Edinole skrajno desničarska stranka AfD v Nemčiji si dovoli minimizirati odgovornosti nacizma. Vsi ostali bi brez obotavljanja sprejeli sklep o podelitvi častnega meščanstva senatorki Segre, ki pa je razdvojil tržaški občinski svet. Kar se je pripetilo, je sramota za mesto, moje mesto, ki zanika sedanost in svojo veliko preteklost. Preteklost, v kateri je judovsko založništvo odigralo ključno vlogo (od časa Giuseppa Morpurgo, ki je leta 1831 ustanovil družbo Generali). Ni naključno, da so bili rasni zakoni razglašeni v Trstu: preklic

■ Veit Heinichen

judovskega državljanstva Judom brez državljanstva, ki so ga pridobili po mirovnem sporazumu leta 1919, je bil začetek čistke med podjetniškim razredom.«

Mnogi so prepričani, da antisemitizma v naši državi ni bilo ...

»Mislim, da to sploh ne drži. Antisemitizem je prisoten v vsej Evropi, čeprav v različnih oblikah in skritih odtenkih. Je nevaren virus, ki hodi vstric s podlim populizmom, ker nima zgodovinskega ozadja in čisto prav pride pri iskanju grešnega kozla, ki ga lahko izobčimo in

kaznujemo za krizo in naše neuspehe. Mislim, da se ga ne more rešiti niti levica, kjer marsikdo govori čez Sorosa kot Orban in njegovi italijanski pristaši, ki poudarja, da ima finančnik judovske korenine.«

Povrniva se k svetniški pobudi v Trstu. Se vam ne zdi absurdno, da je lahko izražanje solidarnosti žrtvi šoe in danes tarči groženj vzrok delitev v politiki?

»Priznati moram, da je tako. Menim, da je politična napetost glede teh tem največkrat pro-

Kriminalka, po kateri je zaslovel Trst Februarja bo v knjigarnah že enajsto nadaljevanje

Nemec z meje – rodil se je le nekaj kilometrov stran od meje s Švico in s Francijo. Veit Heinichen živi v Trstu od leta 1997, ko je dopolnil 40 let. In v našem mestu se dogajajo tudi dogodivščine Protea Laurentija, komisarja iz Kampagne, protagonista kriminalk, po katerih je Heinichen zaslovel v Nemčiji – kjer je Laurentiju posvečena celo uspešna televizijska serija – in v Evropi. Deset romanov je Heinichen posvetil njegovim preiskavam in jih objavil v italijanščini pri založbi E/O. Februarja jih bomo prešteli že enajst, saj se jim

bo pridružil še Borderless – politična kriminalka, ki se začne v Berlinu pri zveznem kanclerstvu, gre mimo Viminale, Zagreba, Monaka, seveda Trsta, Gradeža in Porta Nogara v razponu tridesetih let. Rdeča nit romana je tokrat prekopčevanje orožja, ki povezuje pretekle konflikte, vojno v Jugoslaviji z današnjim časom na meji med Turčijo in Sirijo. Ni le kriminalka – po Heinichenovi oceni je izziv za razmišljanje o vojni, o tem, kdo se z umazanimi posli bogati, o vzrokih migracijskih tokov, o koreninah ksenofobije in o izkoriščanju.

pozdrave – nikogar pa ne kaznujemo.«

V vaših knjigah – tudi v naj-novejši – se dotikate tudi migracij. Kako gledate ne tiste, ki se ogrevajo za postavljanje zidov na slovenski meji, kot je predlagal predsednik Dežele FJK?

»Mislim, da gre le za enega od tolikih predlogov, ki jih ponujajo lažni preroki, ki obljublajo enostavne rešitve za kompleksne težave. Grozno je to, da ljudje ne razmišljajo več, ne razumejo, da je treba demokracijo in njene dosežke zaščititi. To je sad krize velikih popularnih strank, ki so se oddaljile od svojih volivcev in volivci so istočasno njih zapustili. Pojav pa ni le zgolj italijanske narave, pač pa je splošen, evropski.«

Kako se lahko levičarske stranke rešijo iz zagate?

»Če namigujete na Demokratsko stranko, bom kar šel proti toku: nič kaj me ne prepričuje odločitev, da se zasleduje ius soli in ius culturae. Mislim, da bi se morali veliko raje lotiti velikih vprašanj gospodarstva in dela, ki so prioriteta, celo bolj kot je okolje. Ko vidim, da vsak drugi delavec glasuje za Ligo, čeprav je vpisan v Cgil, sem upravičeno zaskrbljen. Še bolj bi moral biti zaskrbljen, ko bi bil sindikalist.

Vodstvo Spi Cgil FJK solidarno z Liliano Segre

Deželno vodstvo Spi Cgil FJK, ki se je zbralo 12. novembra, je izrazilo solidarnost s senatorko Liliano Segre, ki je bila tarča groženj in psov. V vodstvu so ocenili, da je treba čim prej sestaviti parlamentarno komisijo, ki bi kljubovala nestrpnosti in sovraštvu, ki tli v državi. 89-letna Liliana Segre je preživela holokavst in je priča italijanske šoe – predsednik države Sergio Mattarella jo je 19. januarja 2018 imenoval za dosmrtno senatorko.

Lani, ko je prvič sedela v senatu, se je vzdržala pri glasovanju zaupnice prvi Contejevi vladi, spomnila se je rasističnih zakonov in svoje izkušnje v taborišču ter hkrati potrdila, da se bo vselej uprla kateremukoli zakonu, ki bi diskri-

minatorsko obravnaval manjšine in nomadske narode. Septembra letos pa je drugo Contejevo vlado podprla in dodala, da je politika, ki stavi na sovraštvo, medalja z dvema licema, ki neti duše teh, ki doživljajo stisko krize z jezo in obupom, kar je lahko zelo nevarno.

Na zasedanju je vodstvo Spi Cgil FJK opozorilo, da je Segrejeva predlagala ureditev parlamentarne komisije, ki bi nadzorovala znake

nestrpnosti, rasizma, antisemitizma in ščuvanja k sovraštvu in nasilju. Resolucija je bila sprejeta konec oktobra. Preko družbenih omrežij je v zadnjem času število groženj in psov naraslo, tako da ji je milanski prefekt dodelil spremstvo varnostnikov.

Samo med ženskami nad 65 let preštejemo dva milijona žrtev. Dobrosrčne so in vedno priskočijo na pomoč pri oskrbi, ko pa se same znajdejo v stiski, niso deležne nobene podpore

Nasilje nad ženskami, nevarnost, ki se ne stara

Nasilje nad ženskami je žal postala vsakodnevna tema – od fizičnega in psihološkega nadlegovanja do ekstremnih oblik nasilja oz. femicida. Sicer pa tvegamo, da se tega vprašanja lotimo samo takrat, ko nanj znova opozori dogodek iz črne kronike ali pa ob 25. novembru, to je mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami, ki smo ga v deželi obeležili s številnimi prireditvami, pri katerih je sodeloval tudi sindikat upokojencev.

Nerazumljivo pa ostaja namreč dejstvo, da kljub pomembnim in sodobnim zakonom, ki naj bi omejili oz. preprečili pojav in kljub glasni mobilizaciji žensk, se stanje ne izboljšuje; potrebovali bi kulturno spremembo, drugače iz te stiske ne vidim izhoda. Prav gotovo so pri tem dobrodošli moški, ki se postavijo na zatožno klop in skušajo svoje obnašanje spremeniti tako, da so solidarni z žrtvijo nasilja. Potrebno pa je ukrepati znotraj družine, kjer je ženska še vedno deležna skromnega spoštovanja, kjer jo moški še vedno pretepa kar pred otroci. Pa tudi znotraj šol in vzgojnih struktur vseh stopenj, saj se je treba problema lotiti v vsej svoji kompleksnosti, ne da bi pri tem žrtve spremenili v krivce.

Dokler se ženske obtožuje, da moške izzivajo z oblačili oz. samo ker so si upale zvečer same ven, se napake ne bomo rešili. Žal je to pot ubralo tudi sodstvo, ki ženskam – zaradi oblačil – nalaga odgovornost pri nasilju oz. pri

posilstvu. Naj spomnimo bralce na sodbo o jeanskih, ki nas je pred leti razburila. Neverjetno, kako se morajo še danes, kljub neštetim bitkam za osebno svobodo, za pravico do ločitve, za pravico do družine, nekatere ženske, ki se odločijo za ločitev od moža ali partnerja, sprijazniti z nadlegovanjem, fizičnim nasiljem ali celo s smrtjo.

Vendar obstaja še ena oblika nasilja, o kateri se danes malo govori – to je nasilje nad sta-

rejšimi ženskami. Ženskami, ki postanejo z minevanjem let vse šibkejše, večkrat so bolne in imajo nizke pokojnine, kar jih še dodatno obremenjuje in vodi v depresijo ter dovoljuje, da postanejo žrtve telesnega in psihološkega nasilja. V Italiji – ocenjujejo – je med ženskami starejših od 65 let žrtev nasilja in goljufij več kot dva milijona; število je v zadnjem desetletju kar poskočilo. Že res, da ženske živijo dlje od moških, leta pa

se seveda poznajo in kakovost življenja upada. To so ženske, ki so delale vse življenje, doma ali izven doma, ki so skrbele za družino, pa ne samo ekonomsko – držale so jo združeno.

Ženske torej, ki so vedno pripravljene vsem pomagati: svojim staršem in otrokom seveda, odkar so bili še čisto majhni, pa tudi svojim vnukom, s katerimi rade volje delijo še tako skromne pokojnine. Ko pa so same potrebne pomoči, ko so same v stiski, no, takrat se pojavijo prvi zametki fizičnega in psihološkega nasilja, zaradi katerih se oprijemajo večkrat iluzornih rešilnih bilk, ki jih ponujata alkohol ali igra na srečo. Ob ženskah, ki se aktivno starajo, ki se športno udejstvujejo, ki se zabavajo in potujejo, ki uživajo svoje življenje, je tudi veliko takih, ki živijo v stiski in trpljenju, pred katerimi pa ne smemo umikati pogleda.

Sindikat Spi in ženske, ki se v njem prepoznavamo, si prizadevamo, da bi se zasnovalo zakon, ki bi spodbujal aktivno staranje; zavedamo se, da ekonomska

kriza, ki žal v državi nikakor ne popušča, ne omogoča enostavnega življenja, pravzaprav težave še dodatno povečuje, kruši družbene in družinske odnose. In tako se številne starejše ženske, ki potrebujejo pomoč, ki bi je lahko bile deležne doma, znajdejo kar v domovih za starejše oz. ob negovalkah, ki niso vedno primerne. Osamljenost potem lahko spodbudi nasilje, ki ga ni vedno zaznati na prvi pogled – na primer v obliki previsokega doziranja pomirjeval tako doma kot v domovih za starejše.

Ženskam pri Spi je tema zelo pri srcu in prizadevale si bomo, da bomo z ostalimi združenji spodbujale povezovanje in ozaveščanje institucij, ki imajo nalogo da formirajo zdravstvene delavce in negovalke, bomo vodile informativne kampanje za družine, srečanja z občani, bitke za doseganje konkretnih ciljev, kot je denimo uvedba t.i. srebrnega telefona, preko katerega lahko ženske in vse starejše osebe zaprosijo za pomoč oz. opozarjajo na tegobe. Navsezadnje gre za temo, ki zaobjema več področij – socialnega, skrbstvenega in zdravstvenega – in se jo lahko vključi v socialno pogajanje – za to si prizadevamo Spi in ženske v sindikatu, pa tudi vsa konfederacija, saj verjame, da ima vsak državljan pravico do dostojnega življenja in spoštovanja človekovih pravic.

Daniela Vivarelli
deželno tajništvo Spi-Cgil

FJK, 45 tisoč delavcev opravlja slabo plačane poklice, sindikat ostaja skeptičen glede minimalne plače

Generalni sekretar CES Visentini: »Rešitev ni ustrezna za države z močno pogajalsko močjo«
Pozitivna izkušnja Slovenije: »Zakonsko predvideno povišanje plač je spodbudilo tudi rast«

Slabo plačani poklici so vse bolj razširjeni tako v Evropi kot v Italiji. Tudi Furlanija – Julijska krajina ni od tega izvezta. O tem je tekla beseda na srečanju z naslovom Salario minimo, vantaggi e svantaggi (Minimalna plača, koristi in pomanjkljivosti), ki ga je priredil Medregijski sindikalni svet (CSI) Furlanija – Julijska krajina - Slovenija v deželni dvorani Tessitori na Trgu Oberdan v Trstu. Na debati je ob zastopnikih Cgil, Cisl in Uil nastopil tudi Luca Visentini, generalni sekretar Evropske konfederacije sindikatov CES, ki se sooča z Evropsko komisijo ravno glede minimalnih plač. »Evropska konfederacija sindikatov CES podpira zakonsko pobudo Evropske

komisije za jamčenje dostojne plače vsem evropskim delavcem. Jasno pa ne mora biti zakonsko priznana minimalna plača vsiljena tudi državam, ki lahko računajo na učinkovit sistem kolektivnega pogajanja kot je na primer Italija. Nova direktiva mora – ravno nasprotno – podpirati in pomagati pri krepitvi področnega kolektivnega pogajanja in njegove koristi razširiti tudi na delavce, ki jih danes nimajo,« je poudaril Visentini. Po njegovi oceni mora sedaj nujno poseči Evropska komisija, saj smo se v Evropi znašli pred pravo krizo plač, ki smo jih deset let samo krčili in pogajanje o njih povsem prezrli zaradi t.i. politike strogosti in neregularizirane globalizacije, ki je temeljila v glavnem na konkurenci

na račun dela; tej gre dodati še problem atipičnih in prekarnih delavcev, ki jih kolektivna pogajanja in tradicionalne pravice ne ščitijo.«

»Kar zadeva Furlanijo – Julijsko krajino, kjer je povprečna stopnja plače le nekoliko nižja od državne ravni in kjer 10% delavcev ne dosega 8,40 evra na uro – italijanski prag revščine se suče pri 8 evrih na uro –, lahko ocenimo, da bi bilo v deželi vsaj 16% delavcev potencialno prejemalo minimalno plačo, če vzamemo kot primerjavo za najnižji prag, ki ga predvidevata dva zakonska predloga, 9 evrov bruto na uro. V FJK bi 56 tisoč zaposlenim delavcem v FJK pripadala minimalna plača, število pa bi se znižalo na 45 tisoč, če bi

izvzeli vajence, ki morda ne bi bili vključeni v zakon,« je dodal predsednik CSI Roberto Treu, ki je vodil debato.

Po oceni sindikatov iz Slovenije, kjer je bila najnižja plača že uvedena, lahko imajo taki zakonski ukrepi tudi koristne učinke. »Povišanje najnižje plače,« je dejal predsednik Tveze KS90 Peter Majcen, »je spodbudilo rast notranjega trga in BDP.« Z njim se je strinjala Lidija Jerkič od ZSSS, največjega slovenskega sindikata. »Socialni dialog je treba rešiti in ga ponovno zagnati: a vendar, če podjetniki ne priznavajo vloge sindikatov in pravic delavcev do dostojne plače, je minimalna plača lahko startna točka, od koder lahko plače le rastejo.«

■ Luca Visentini